

ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ

«ВИХОВНИЙ ПРОСТІР ХАРКІВЩИНИ»

Схвалено рішенням розширеної
колегії Департаменту науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
19 жовтня 2016 року

Актуальність проекту. Основні завдання з виховання підростаючого покоління визначено Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту»; указами Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», від 12.06.2015 № 334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 13.10.2015 № 580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» та ін.; також наказами Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 16.07.2015 № 768 «Про національно-патріотичне виховання в системі освіти».

Завдання виховання дітей дошкільного віку визначено в Базовому компоненті дошкільної освіти, листі Міністерства освіти і науки України від 25.07.2016 № 1/9-369 «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах», у всіх чинних комплексних програмах розвитку дітей дошкільного віку та в парціальній програмі національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина».

Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243, визначають головним завданням педагогічної практики створення виховного простору розвитку особистості. «Виховний простір – це не тільки середовище, а й духовний простір учня і педагога, це простір культури, що впливає на розвиток особистості. У ньому має бути представлений весь спектр цінностей культури і культурних форм життя. Це простір соціальних, культурних, життєвих виборів особистості, яка формується в різних виховних середовищах (академічне, клубне, середовище творчих майстерень тощо)» – зазначається в документі.

Актуальність створення виховного простору зумовлена багатогранністю впливів середовища на дітей, тим більше, що такі впливи часто бувають негативними. Педагогічний досвід має чимало прикладів, коли неорганізоване у виховному плані середовище здатне уповільнити, а то й звести нанівець усі зусилля педагогів. Відомий український учений І. Бех характеризує виховний простір як «психолого-педагогічний проект, метою якого є духовно-моральне вдосконалення підростаючої особистості. Разом із тим створення виховного простору, який би безпосередньо був спрямований на цілісний духовно-моральний розвиток особистості, нині перебуває на стадії експериментування і пошуку оптимальних його моделей». В. Кириченко підкреслює, що основним механізмом створення виховного простору є взаємодія суб'єктів, об'єднаних однаковим розумінням концепції виховного простору, педагогічних задач,

єдиними принципами та підходами до виховання, подіями, у яких ключовим технологічним моментом є їхня спільна перетворююча діяльність.

У Концепції розвитку нової української школи визначено 10 ключових компетентностей, які необхідно формувати у випускника школи, щоб забезпечити його зростання як особистості, патріота, інноватора. Серед цих компетентностей виділено соціальні та громадянські компетентності. Так, у концепції зазначається, що «нова українська школа буде формувати ціннісні ставлення й судження, які слугують базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії з суспільством. Виховний процес має бути невід'ємною складовою усього освітнього процесу і орієнтуватися на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність)».

Завдання сучасної системи виховання, що впливають із суспільних потреб сьогодення, полягають у реальному переході до педагогічної творчості та індивідуального впливу, у переорієнтації дитячих, учнівських і педагогічних колективів на гуманізацію стосунків, створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку людини як суб'єкта діяльності, особистості, індивідуальності.

Пріоритетним у вихованні підростаючого покоління визначається формування та розвиток духовності молоді, соціально значущих цінностей, громадянськості й патріотизму, формування високих моральних цінностей, етнічної та національної самосвідомості, любові до рідної землі, держави, зміцнення духовної єдності всіх регіонів України.

Для реалізації зазначених пріоритетів і завдань необхідно об'єднати зусилля педагогічної спільноти, батьків і громадськості в організації системної цілеспрямованої роботи щодо виховання підростаючого покоління в усіх освітніх ланках Харківської області (від дошкільної до вищої), використати наявний ефективний досвід навчальних закладів усіх типів і окремих педагогів, забезпечити неперервність і наступність виховного впливу на дітей та учнівську молодь, на що й спрямовано освітній проект «Виховний простір Харківщини».

Метою проекту є: створення єдиного виховного простору в системі освіти Харківської області як важливої умови комплексного впливу на особистість у процесі її активної динамічної взаємодії з соціальними інституціями, спрямованого на фізичний, духовний, соціальний розвиток дітей, учнів і студентів; підвищення ролі освіти в розбудові й зміцненні української державності та утвердженні національної єдності.

Завдання проекту:

- посилити спрямованість виховної роботи в навчальних закладах різних типів і рівнів на формування в дітей та молоді любові до Батьківщини, громадянських якостей; популяризувати культурне розмаїття, історичну спадщину країни, рідного краю; формувати історичну пам'ять підростаючого покоління; забезпечити духовну єдність поколінь;
- сприяти формуванню духовно-моральних взаємин між усіма учасниками навчально-виховного процесу, толерантного ставлення до представників інших народів, культур і традицій, до однолітків, батьків, інших людей; вихованню пошани та любові до культурного спадку свого народу та мистецтва, культивуванню кращих рис

української ментальності: працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи;

- активізувати застосування сучасних форм і методів правової та превентивної освіти, формування здорового способу життя, фізичного розвитку і культури, спрямованих на формування сталої відповідальної поведінки, імунітету до негативних впливів соціального оточення;
- стимулювати педагогічні й науково-педагогічні колективи, батьків учнів, громади до продуктивної взаємодії у сфері виховання дітей та учнівської молоді.

Змістові лінії проекту:

- національно-патріотичне і громадянське виховання;
- морально-духовне і гуманістичне виховання;
- правове, превентивне виховання, формування здорового способу життя.

Кожна змістова лінія включає:

- заходи обласного рівня для педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів;
- заходи обласного рівня для педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів;
- заходи академічного рівня в системі вищої освіти;
- заходи обласного рівня для дітей дошкільних, учнів загальноосвітніх, позашкільних, студентів вищих навчальних закладів;
- заходи обласного рівня для учнів професійно-технічних навчальних закладів;
- заходи міського, районного рівня для педагогічних працівників;
- заходи міського, районного рівня для учнів.

Очікувані результати:

- об'єднання зусиль педагогічних і науково-педагогічних працівників навчальних закладів усіх типів і рівнів, батьків і громадськості для реалізації завдань національно-патріотичного, духовно-морального, превентивного виховання дітей, учнів і студентів; побудови ефективної системи виховання дітей та молоді в навчальних закладах Харківської області;
- створення в освітньому просторі Харківщини належних умов для формування у дітей, учнів та студентів: патріотичних почуттів, духовних цінностей; поваги до законів, державних символів; громадянських якостей, толерантного ставлення до людей; навичок правомірної та здоров'язбережувальної поведінки тощо.

Учасники проекту: учні, вихованці, студентська молодь, педагогічні й науково-педагогічні працівники дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів Харківської області.

Керівники проекту:

Бабічев А.В., директор Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;

Байназарова О.О., заступник начальника управління освіти і науки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації – начальник відділу дошкільної, загальної середньої, корекційної та позашкільної освіти;

Бакіров В.С., голова Ради ректорів ВНЗ III-IV рівнів акредитації Харківського регіону, професор, академік НАН України, член-кореспондент НАПН України;

Белова Л.О., голова Харківського університетського консорціуму, доктор соціологічних наук, професор;

Деменко О.І., директор Департаменту освіти Харківської міської ради;

Мороз В.Д., голова Ради директорів ВНЗ I-II рівнів акредитації Харківського регіону, кандидат педагогічних наук, доцент;

Покровська Л.Д., ректор Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти», кандидат педагогічних наук, доцент.

Співвиконавці проекту:

- Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;
- Департамент освіти Харківської міської ради;
- Харківський університетський консорціум;
- Рада ректорів ВНЗ III-IV рівнів акредитації;
- Рада директорів ВНЗ I-II рівнів акредитації;
- КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;
- Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області;
- КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради;
- КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»;
- КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»;
- Харківський державний будинок художньої та технічної творчості;
- місцеві органи управління освітою;
- районні (міські) методичні кабінети (центри);
- педагогічні колективи дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів.

Координатори проекту:

Алфьорова О.С., заступник начальника загального відділу Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України;

Варава Н.М., директор Харківського державного будинку художньої та технічної творчості;

Дулова А.С., завідувач науково-методичного педагогічного центру Департаменту освіти Харківської міської ради;

Луніна В.Ю., директор КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»;

Остапенко А.С., завідувач Центру громадянського виховання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

Редіна В.А., директор КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради;

Русланова Т.О., директор Науково-методичного центру професійно-технічної освіти Харківської області;

Садовська Л.М., доцент кафедри соціальної та гуманітарної політики Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України;

Федосєєва С.В., директор КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»;

- керівники місцевих органів управління освітою;
- завідувачі районних (міських) методичних кабінетів (центрів).

Термін реалізації проекту: 2016-2018 р.р.

Заходи з реалізації освітнього проекту «Виховний простір Харківщини»

Перелік умовних скорочень

ВНЗ – вищий навчальний заклад

ДНЗ – дошкільний навчальний заклад

ЗНЗ – загальноосвітній навчальний заклад

КВНЗ – Комунальний вищий навчальний заклад

КЗ – Комунальний заклад

ПНЗ – позашкільний навчальний заклад

ПТНЗ – професійно-технічний навчальний заклад

Р(М)В(У)О – районний (міський) відділ (управління) освіти

Р(М)МО – районне (міське) методичне об'єднання

Р(М)МК(Ц) – районний (міський) методичний кабінет (центр)

ХарРІ НАДУ – Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України

ХМОУС – Харківська міська організація учнівського самоврядування

I. Національно-патріотичне і громадянське виховання

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
1. Заходи обласного рівня для педагогів дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів			
<p>1.1. Навчальні заняття для педагогічних працівників усіх категорій (відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Українознавство як основа національно-патріотичного виховання»; ▪ «Національно-патріотична спрямованість навчально-виховного процесу»; ▪ «Формування духовних цінностей дитини засобами учнівського самоврядування»; ▪ «Основи екологічного виховання»; ▪ «Художньо-естетичне виховання в умовах відродження української національної культури» 	слухачі курсів підвищення кваліфікації (педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ)	Протягом 2016-2017 навч. року	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<p>1.2. Тематичні спецкурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ для педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів – «Національно-патріотичне виховання в сучасних умовах»; ▪ для класних керівників загальноосвітніх і педагогів позашкільних навчальних закладів – «Виховний потенціал учнівського самоврядування»; ▪ для педагогічних працівників загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів – «Організація діяльності громадсько активної школи»; ▪ для педагогічних працівників загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів – «Волонтерство як важливий громадянський ресурс»; ▪ для вчителів предметів «Фізична культура» та «Захист Вітчизни» – «Фізична підготовка школярів у контексті патріотичного виховання» і «Методика організації військово-спортивної підготовки старшокласників» 	слухачі курсів підвищення кваліфікації	протягом 2016-2017 навч. року	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<p>1.3. Розширення мережі громадсько-активних шкіл (ГАШ) через популяризацію досвіду громадсько-активних шкіл Харківської області</p>	педагогічні працівники ГАШ	протягом 2016-2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» Р(М)В(У)О Р(М)МК(Ц)
<p>1.4. Діяльність ТТК за темою «Упровадження міжнародних стандартів громадсько-активних шкіл (ГАШ) у навчальних закладах Харківської області»</p>	педагогічні працівники ГАШ	протягом 2016-2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

1.5. Регіональна тематична виставка ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття». Тема: «Національне виховання як фактор цілісного формування особистості»	педагогічні працівники ЗНЗ	2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.6. Видання методичного збірника «ГАНХ Харківщини (2007 – 2017)»	педагогічні працівники ЗНЗ	2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.7. Обласні методичні заходи: семінари, методичні студії, спрямовані на підвищення компетентності педагогів із питань патріотичного і громадянського виховання; забезпечення педагогічної підтримки учнівського самоврядування, дитячих організацій та об'єднань у загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладах області	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ цикл навчальних семінарів і супервізій за проектом «Комплексна психосоціальна підтримка дітей, підлітків та сімей, що постраждали внаслідок військового конфлікту в Україні» 	педагогічні працівники ЗНЗ	протягом 2016	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ методична нарада з питань присвоєння (підтвердження) почесних звань «Зразковий художній колектив», «Народний художній колектив» для керівників творчих колективів хореографічного, вокального та театрального напрямів 	керівники творчих колективів ПНЗ, ЗНЗ Харківської області	жовтень 2016-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ обласні семінари для керівників гуртків за напрямками: - образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва; - народно-інструментального та фольклорного напрямів; - спортивного бального та сучасного танцю 	керівники гуртків ПНЗ Харківської області	жовтень 2016 жовтень 2016 лютий 2017	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ обласний семінар для заступників директорів, методистів позашкільних навчальних закладів за темою «Виховання громадянина-патріота нової формації як найважливіше завдання освіти в сучасних умовах» 	заступники директорів, методисти ПНЗ Харківської області	лютий 2017 року	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Всеукраїнський семінар для керівників народних хореографічних колективів 	керівники гуртків ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	Лютий 2017	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ обласний науково-практичний семінар для директорів позашкільних навчальних закладів за темою «Формування патріотичної життєвої стратегії дітей та молоді в умовах позашкільного навчального закладу» 	директори ПНЗ Харківської області	березень 2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ обласний науково-практичний семінар для методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів) за темою «Проблеми формування єдиної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді в районі (місті)» 	методисти районних (міських) методичних служб	жовтень 2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

<ul style="list-style-type: none"> ▪ обласний науково-практичний семінар для директорів позашкільних навчальних закладів за темою «Упровадження ефективної моделі громадсько-державного управління позашкільним навчальним закладом» 	директори ПНЗ Харківської області	березень 2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<ul style="list-style-type: none"> ▪ обласний науково-практичний семінар для методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів) за темою «Технологічне забезпечення національно-патріотичного виховання школярів» 	методисти районних (міських) методичних служб	жовтень 2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.8. Дослідно-експериментальна діяльність Всеукраїнського рівня: <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Науково-методичні засади впровадження фінансової грамотності у навчально-виховний процес навчальних закладів» ▪ «Інституалізація системи безперервної освіти в Україні» ▪ «Тьюторська технологія як засіб реалізації принципу індивідуалізації в освіті». 	керівники і педагоги навчальних закладів	2016-2019 2007-2017 2015-2020	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.9. Дослідно-експериментальна діяльність регіонального рівня: <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Психолого-педагогічний супровід дітей із порушенням психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти» ▪ «Навчання і виховання учнів через природовідповідну (ноосферну) освіту і екологічну безпеку» ▪ «Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему навчально-виховної роботи закладів освіти Харківської області» ▪ «Науково-методичні засади впровадження гендерних підходів у систему роботи навчальних закладів». ▪ «Художньо-естетичне виховання учнів у школі повного дня» ▪ «Проектування багаторівневого освітнього середовища навчально-виховного комплексу як умова формування життєвої компетентності вихованців з особливими освітніми потребами» 	керівники і педагоги навчальних закладів	2013-2016 2013-2016 2013-2018 2014-2018 2011-2016 2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.10. Видання методичного збірника «Керівник гуртка: від початківця то майстра»	педагогічні працівники ПНЗ	2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.11. Укладання угоди про співпрацю з громадським об'єднанням «Обласна спілка ветеранів АТО», сприяння участі ветеранів АТО у проведенні масових заходів з учнівською молоддю	педагогічні працівники ПНЗ	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради Р(М)В(У)О
1.12. Співпраця з: <ul style="list-style-type: none"> ▪ обласною радою ветеранів Афганістану; ▪ обласною радою організації ветеранів України; ▪ обласним комітетом міжнародної української спілки учасників війни; ▪ громадською організацією «Українське історичне товариство» «Чорнобиль». 	педагогічні працівники ПНЗ	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ноосфера»; ▪ обласною організацією «Союз Чорнобиль України»; ▪ обласною організацією охорони природи тощо 			
2. Заходи обласного рівня для педагогів професійно-технічних навчальних закладів			
2.1. Обласний семінар-практикум для керівників музеїв при професійно-технічних навчальних закладах «Музей як осередок національно-патріотичного виховання учнівської молоді»	керівники музеїв ПТНЗ	2016-2017 навч .р.	Харківський державний будинок художньої та технічної творчості
2.2. Розробка інформаційно-методичного супроводу конкурсу на кращу навчальну групу в ПТНЗ у ході обласного огляду методичної роботи ПТНЗ	педагогічні працівники ПТНЗ	жовтень- грудень 2016	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.3. Обласний семінар-практикум «Виховна система навчального закладу: проблеми, пошуки, знахідки»	заступники директорів ПТНЗ	жовтень 2016 березень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.4. Обласна школа передового досвіду «Формування життєвих навичок учнівської молоді під час дозвілля в гуртожитку»;	вихователі гуртожитків ПТНЗ	листопад 2016	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.5. Обласний семінар-практикум «Роль бібліотеки ПТНЗ у національному вихованні учнівської молоді»	бібліотекарі ПТНЗ	березень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.6. Обласна школа передового досвіду «Методичне забезпечення виховної роботи в ПТНЗ»	заступники директорів ПТНЗ	квітень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.7. Обласний семінар-практикум «Формування громадянських компетентностей засобами предмета «Правознавство»	викладачі правознавства ПТНЗ	квітень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.8. Обласний семінар-практикум «Екологічне виховання: форми і методи бібліотек ПТНЗ»	бібліотекарі ПТНЗ	вересень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області

2.9. Обласна школа передового досвіду «Національно-патріотичне виховання учнівської молоді ПТНЗ засобами навчального предмета «Захист Вітчизни»	викладачі предмета «Захист Вітчизни»; учні ПТНЗ	жовтень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.10. Виставка технічної та декоративно-прикладної творчості ПТНЗ, присвячена Дню захисника Вітчизни (за участю благодійних організацій)	учні та працівники ПТНЗ, благодійні організації	2016-2018	Харківський державний будинок художньої та технічної творчості
2.11. Обласні семінари-практикуми для керівників гуртків ПТНЗ вокально-хорового, театрального, хореографічного, інструментального напрямів за темою «Організація роботи гуртків ПТНЗ у системі національно-патріотичного виховання учнівської молоді»	керівники гуртків ПТНЗ	2016-2018	Харківський державний будинок художньої та технічної творчості
2.12. Тематичні заходи, присвячені подвигам українських воїнів, боротьбі за територіальну цілісність України: <ul style="list-style-type: none"> ▪ до дня утворення Української Повстанської Армії; ▪ до Дня Соборності України; ▪ до святкування дня Гідності та Свободи; до відзначення для пам'яті Героїв Крут	педагогічні працівники та учні ПТНЗ	2016-2018	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
3. Заходи академічного рівня в системі вищої освіти			
3.1. Формування постійної експозиції «Роль національно-патріотичного виховання в процесі державотворення»	бібліотеки ВНЗ Харківської області	2016-2017	Харківський університетський консорціум; Рада директорів ВНЗ I-II р.а.
3.2. Створення відеоролика «Героїчні традиції українського минулого та сьогодення»	слухачі, студенти та співробітники навчальних закладів університетського консорціуму	2016-2018	Харківський університетський консорціум
3.3. Засідання «круглого столу» за участі проректорів ВНЗ з навчальної роботи із запрошенням завідувачів кафедр за темою «Гуманітарна складова вищої технічної освіти в сучасному суспільстві»	ВНЗ Харківської області	2017	Рада ректорів ВНЗ, Харківський університетський консорціум, ХарPI НАДУ;
3.4. Розширене засідання обласної ради молодих учених із метою обговорення основних напрямів та перспектив розвитку національної свідомості українців	обласна рада молодих вчених	березень 2017	Харківський університетський

			консорціум; Рада директорів ВНЗ I-II р.а.
3.5. Засідання «круглого столу» із залученням учасників АТО за темою «Багаторівнева модель національно-патріотичного виховання молоді»	ВНЗ Харківської області, громадські організації учасників АТО, волонтери	2017	Харківський університетський консорціум; Рада директорів ВНЗ I-II р.а.
3.6. Започаткування дискусійного майданчика (круглі столи, конференції, семінари) «Антропологічний поворот у європейській суспільній думці»	науковці ВНЗ Харківської області, вчителі, докторанти, аспіранти, студенти.	щокварталу 2017 -2018	Харківський університетський консорціум; ХарPI НАДУ
3.7. Включення секції за темою «Виклики сучасного трансформаційного суспільства: патріотизм, націоналізм, громадське суспільство» до щорічного міжнародного конгресу, що проводиться на базі ХарPIНАДУ	ВНЗ Харківської області	щорічно квітень	Харківський університетський консорціум; ХарPI НАДУ
3.8. Волонтерський зліт «Волонтер ХХІ століття»	волонтерські загони ВНЗ	щорічно травень	Харківський університетський консорціум; Рада директорів ВНЗ I-II р.а.
3.9. Мистецька акція під відкритим небом «Мистецтво об'єднує молодь»	студенти та викладачі ВНЗ	щорічно вересень	Харківський університетський консорціум
3.10. Проведення фестивалю «Відкриваймо духовні острови Слобожанщини» з нагоди «Дня студента»	студенти та викладачі ВНЗ, молоді виконавці ХНАТОБ	щорічно листопад	Харківський університетський консорціум
3.11. Підготовка наукової монографії «Виховання молоді: зміна суспільних орієнтирів» із залученням до авторського колективу провідних фахівців ВНЗ	науковці ВНЗ	2018	Харківський університетський консорціум, ХарPI НАДУ
3.12. Проведення міжвузівських змагань військово-прикладних видів спорту, присвячених дню захисника України та вшануванню мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України	ВНЗ Харківської області	щорічно	Харківський університетський консорціум; Рада

			директорів ВНЗ I-II р.а.
3.13. Створення та оприлюднення каталогу пам'ятників і пам'ятних знаків на території м. Харкова та Харківської області	ХарПІ НАДУ	2016-2018	Харківський університетський консорціум
3.14. Видання збірки літературних і музичних творів національно-патріотичної тематики	ХарПІ НАДУ	2016-2018	Харківський університетський консорціум
4. Заходи обласного рівня для навчальних закладів усіх типів			
4.1. Збори лідерів Харківської обласної ради старшокласників	лідери учнівського самоврядування ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	Щомісяця, 2016-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
4.2. Всеукраїнська історико-красназнавча конференція учнівської молоді «Пізнай себе, свій рід, свій нарід ...»	учні, вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ, студенти ВНЗ Харківської області	січень 2017-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
4.3. II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)	учні та вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ Харківської області	червень 2017-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
4.4 Організація навчально-тематичних автобусних екскурсій за маршрутами «Меморіали м. Харкова (Дробицький Яр – Лісопарк – висота Маршала І.С. Конєва)», «Соколово-Таранівка Зміївського району», «Музей-діорама воїнів-інтернаціоналістів м. Харків»	учні та вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ, студенти ВНЗ Харківської області	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради, керівники навчальних закладів
4.5. Проведення в навчальних закладах «тижня права» разом із правозахисними, юридичними службами, установами, органами	учні та вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ, студенти ВНЗ Харківської області	щорічно грудень	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області, Р(М)В(У)О,

			Р(М)МК(Ц), Харківський університетський консорціум
4.6. Видання збірки «Герої не вмирають» про воїнів-земляків, які загинули за незалежність і територіальну цілісність України, проявили героїзм у бойових діях під час проведення АТО на сході України	учні та вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ, студенти ВНЗ Харківської області	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
5. Фестивалі, конкурси, свята			
5.1. Організаційно-методичний супровід обласних етапів всеукраїнських та міжнародних дитячих і учнівських конкурсів: <ul style="list-style-type: none"> ▪ III (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості; ▪ III (обласного) етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка; ▪ III (обласного) етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика 	учні та вихованці ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	щорічно січень грудень грудень	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
5.2. Заходи, присвячені Дню української писемності та мови, обласний фестиваль ораторського мистецтва;	учні ЗНЗ Харківської області	щорічно жовтень – листопад,	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)В(У)О, Р(М)МК(Ц)
5.3. Підготовка учнівських команд ЗНЗ м. Харкова та області до участі у Всеукраїнському турнірі з правознавства	учні ЗНЗ Харківської області	щорічно жовтень – листопад	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Департамент освіти м. Харкова
5.4. Проведення обласних етапів всеукраїнських акцій та конкурсів: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Всеукраїнської природоохоронної акції «Птах року – 2016»; ▪ Всеукраїнського заочного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя Україно!»; ▪ Всеукраїнського конкурсу «Парки – легені міст і сіл»; ▪ Всеукраїнського конкурсу «Український сувенір»; ▪ Всеукраїнського конкурсу української народної іграшки; 	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	жовтень 2016-2018 жовтень 2016-2018 листопад 2016-2018 листопад – грудень 2016-2018 лютий-березень	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Всеукраїнського конкурсу декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край»; ▪ Всеукраїнського конкурсу з квітникарства та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна»; ▪ Всеукраїнської виставки-конкурсу науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!» 		2017-2018 квітень 2017 -2018	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Всеукраїнського конкурсу з квітникарства та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна»; ▪ Всеукраїнської виставки-конкурсу науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!» 		квітень 2017-2018	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Всеукраїнської виставки-конкурсу науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!» 		травень 2017-2018	
<p>5.5. Участь учнів навчальних закладів Харківщини в обласних етапах Всеукраїнських експедицій, конкурсів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Моя Батьківщина – Україна»; ▪ «Мій рідний край» 	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
<p>5.6. Участь в обласних конкурсах, фестивалях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ обласний відкритий фестиваль дитячого театрального мистецтва «ТЕАТР–ДІТИ»; ▪ обласна виставка юних природоохоронців «Зимовий вернісаж»; ▪ обласний відкритий фестиваль дитячої художньої творчості «Таланти третього тисячоліття»; ▪ чемпіонат області з гри «Що? Де? Коли?»; ▪ обласна виставка-конкурс писанкарства «Українська Великодня Писанка»; ▪ обласний вернісаж дитячої творчості до річниці Чорнобильської катастрофи 	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	Щорічно листопад грудень лютий-травень березень квітень квітень	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<p>5.7. Свято «Миколин день» для дітей навчальних закладів інтернатного типу обласного підпорядкування та вихованців Комунального закладу «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»</p>	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	грудень 2016-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<p>5.8. Започаткування обласного конкурсу відео-презентацій серед учнів загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів «Туристсько-краєзнавчі маршрути рідного краю»</p>	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	березень 2017	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
<p>5.9. Участь делегації юних краєзнавців Харківщини у Форумі українських патріотичних справ учнівської та студентської молоді «Ми – українці!» (м. Київ)</p>	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	жовтень, щорічно	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
6. Просвітницька діяльність у загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладах			
<p>6.1. Упровадження в дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладах навчально-методичного комплексу виховної спрямованості «Культура добросусідства»</p>	учні ЗНЗ Харківської області	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної

			освіти), Р(М)В(У)О, Р(М)МК(Ц)
6.2. Спільний проект «Вчимося жити разом» громадської організації «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту», Європейський Союз, Представництва дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Міністерства освіти і науки України (у межах ініціативи Європейського Союзу «Діти миру»)	учні ЗНЗ Харківської області	2016-2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)В(У)О, Р(М)МК(Ц)
6.3. Робота гуртків «Українська мова», «Фольклор та етнографія народу України», «Юні історики», «Літературна творчість» дослідницько-експериментального напрямку позашкільної освіти	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»
6.4. Залучення учнівської молоді до науково-дослідницької діяльності українознавчого спрямування в межах роботи Харківського територіального відділення Малої академії наук України	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області, вихованці гуртків	2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»
6.5. Здійснення просвітницької роботи щодо ролі видатних земляків і установ Харківщини в розвитку української освіти і науки	вихованці гуртків	2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»
6.6. Підготовка до друку та видання збірки методичних матеріалів з питань національно-патріотичного виховання дітей: <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Краєзнавчі шляхи Слобожанщини» (X випуск); ▪ «Герої не вмирають» (II випуск); ▪ «Виховуємо патріотів» (II випуск); ▪ «Робочий зошит для занять гуртків юних краєзнавців» 	педагогічні працівники ПНЗ	травень 2017 2016-2017 жовтень 2018 липень 2017	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
6.7. Розробка програм екскурсійних маршрутів для учнівської та студентської молоді, присвячених: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 170-річчю від дня народження І.І. Мечнікова; ▪ 130-річчю від дня народження Леся Курбаса; 	педагогічні працівники ПНЗ	Протягом 2017	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради

<ul style="list-style-type: none"> ▪ 140-річчю від дня народження Гната Хоткевича; ▪ 295-річчю від дня заснування Харківського колегіуму 			
6.8. Видання збірок тез пошуково-краєзнавчих, дослідницьких робіт учнівської молоді Харківщини: <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Моя Батьківщина – Україна»; ▪ «Слобожанські дзвони Перемоги»; ▪ «Пізнай себе, свій рід, свій нарід...»; ▪ «Перші кроки до науки»; ▪ «Мій рідний край» 	учні, педагогічні працівники ПНЗ	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
6.9. Розширення тематики науково-дослідницьких робіт учнів-членів Харківського територіального відділення МАН з історії України, церкви, козацтва, національних визвольних рухів у секціях відділень історії, філософії та суспільствознавства, наук про Землю	учні, педагогічні працівники ПНЗ	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
6.10. Автобусні навчально-тематичні екскурсії до об'єктів історико-культурної спадщини Слобожанщини, Полтавщини, Сумщини тощо	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	2016-2018	КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради
7. Заходи обласного рівня для учнів професійно-технічних навчальних закладів			
7.1. Обласна школа лідерів учнівського самоврядування ПТНЗ «Формування лідерських якостей у молоді, умінь та навичок згуртування колективу»	учні ПТНЗ	жовтень 2016 квітень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
7.2. Фестиваль-конкурс «Ми – майбутнє України»	учні ПТНЗ	листопад 2016	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
7.3. Військово-спортивні свята до Дня Збройних Сил України та Дня захисника Вітчизни	учні ПТНЗ, викладачі предмета «Захист Вітчизни»	грудень 2016-2018	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
7.4. Обласні збори лідерів учнівського самоврядування «Розвиток творчого потенціалу лідерів – шлях до успіху»	учні ПТНЗ	березень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області

8. Заходи міського (районного) рівня для педагогів загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів			
8.1. Планування в річних планах і проведення семінарів щодо впровадження ефективних форм, методів і технологій у діяльність учнівського самоврядування	педагогічні працівники ЗНЗ, ПНЗ м. Харкова	2016-2018	Департамент освіти Харківської міської ради
8.2. Організація роботи ради кураторів із питань супроводу діяльності учнівського самоврядування та дитячо-юнацьких громадських організацій м. Харкова; налагодження міжрегіональних і міжнародних зв'язків з учнівськими громадськими організаціями	педагоги-куратори учнівського самоврядування м. Харкова	2016-2018	Департамент освіти Харківської міської ради
8.3. Планування в річних планах і проведення районних семінарів, методичних студій з питань національно-патріотичного виховання	педагогічні працівники ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц)
8.4. Організаційно-методичний супровід районного етапу дитячих і учнівських конкурсів, фестивалів, акцій, проєктів тощо патріотичної спрямованості	педагогічні працівники ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
8.5. Планування в річних планах діяльності Р(М)МО педагогічних працівників різних категорій з питань патріотичного і громадянського виховання	педагогічні працівники ЗНЗ Харківської області	2016-2018	місцеві органи управління освітою, керівники навчальних закладів
9. Заходи міського (районного) рівня для учнів і студентів навчальних закладів			
9.1. Вивчення спецкурсу «Харківщинознавство» у 8-9-х класах загальноосвітніх навчальних закладів	Учні 8-9 класів ЗНЗ	щорічно, протягом навчального року	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
9.2. Забезпечення участі лідерів учнівського самоврядування м. Харкова в: <ul style="list-style-type: none"> ▪ конкурсі «Учень року» в номінації «Лідер року»; ▪ конкурсі учнівських пропозицій до кроскультурного мегапроєкту «Марафон унікальних справ ХМОУС»; ▪ конкурсі на кращий друкований орган учнівського самоврядування 	Учні ЗНЗ, ПНЗ м. Харкова	протягом 2016-2017 навчального року	Департамент освіти Харківської міської ради
9.3. Організація та проведення міських заходів серед дітей та учнівської молоді м. Харкова: <ul style="list-style-type: none"> ▪ конкурсу творчих робіт вільного жанру за темою «Присвята рідному місту»; ▪ конкурсу-захисту учнівських проєктів за темою «Харків – місто перспектив»; ▪ спартакіади допризовної молоді та військово-спортивної гри «Патріот»; 	Учні ЗНЗ, ПНЗ м. Харкова	жовтень 2016-2018 квітень 2017-2018 квітень	Департамент освіти Харківської міської ради

<ul style="list-style-type: none"> ▪ музично-театрального фестивалю за темою «Діти Харкова – за мир» 		2017-2018 травень 2017-2018	
<p>9.4. Проведення учнівських конференцій, форумів, зльотів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ звітно-виборчої конференції Харківської міської організації учнівського самоврядування ХМОУС; ▪ форуму шкільних Євроклубів; ▪ зльоту юних миротворців та волонтерів; ▪ «Великої ради старшокласників» 	Учні ЗНЗ, ПНЗ м. Харкова	листопад 2016-2018 жовтень 2016-2018 травень 2017-2018 Вересень 2017-2018	Департамент освіти Харківської міської ради
<p>9.5. Організація навчання лідерів учнівського самоврядування в:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Школі розвитку «Мер міста», ▪ «Школі журналіста», ▪ «Школі волонтера», ▪ творчих лабораторіях ХМОУС 	учні ЗНЗ, ПНЗ м. Харкова	2016-2018	Департамент освіти Харківської міської ради
<p>9.6. Планування й проведення в навчальних закладах заходів, присвячених пам'яті загиблих, які віддали своє життя за незалежність і територіальну цілісність України, проявили героїзм у бойових діях під час проведення АТО на сході України:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ тематичні бесіди та засідання «круглих столів» за темами: «Земляки – учасники АТО на сході України», «Мій рідний край, моя земля – моя історія жива», «Герої нашого часу»; ▪ фотовиставки «Україна – більша за життя», «Тільки тим історія належить, хто за неї бореться й живе», «Часи не обирають ...»; ▪ встановлення меморіальних дошок, ▪ створення куточків і стендів Пам'яті, ▪ створення фільмів тощо. 	педагогічні працівники, учні та вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ, студенти ВНЗ Харківської області	щорічно, 2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
<p>9.7. Планування й проведення в загальноосвітніх навчальних закладах області виїзних заходів, як форм практичних занять, за програмою предмета «Захист Вітчизни», спільно з військовими вищими навчальними закладами</p>	учні ЗНЗ, викладачі предмета «Захист Вітчизни»	щорічно, 2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
<p>9.8. Організація перегляду в навчальних закладах фільму «Герої не вмирають»</p>	учні та вихованці ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ, студенти ВНЗ Харківської області	2017 р.	місцеві органи управління освітою, керівники навчальних закладів

9.9. Обласні акції «Напиши листа захиснику Батьківщини», «Повертайтеся живими» (виготовлення сувенірів-оберегів), «Дякуємо за сонячний ранок» (малюнки, вітальні листівки)	учні та вихованці ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ, ПТНЗ Харківської області	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
9.10. Діяльність гуртків патріотичного напрямку та гуртків з учнівського самоврядування	учні ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
9.11. Організація роботи районних рад старшокласників	учні ЗНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
9.12. Зустрічі з учасниками АТО, ліквідаторами наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, воїнами-афганцями, ветеранами Другої світової війни	учні ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, керівники навчальних закладів
9.13. Співпраця з районними радами ветеранів	учні ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, керівники навчальних закладів
9.14. Участь у районних спортивно-масових заходах патріотичного спрямування	учні ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів

II. Морально-духовне і гуманістичне виховання

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
1. Заходи обласного рівня для педагогів дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів			
1.1. Навчальні тренінги з підготовки вчителів до викладання в ЗНЗ курсу за вибором «Православна культура Слобожанщини»	педагогічні працівники ЗНЗ	протягом 2016-2017 навч. року	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.2. Обласний семінар для керівників гуртків оздоровчого напрямку за темою «Напрями роботи позашкільного навчального закладу влітку. Оздоровлення дітей засобами декоративно-прикладного мистецтва»	керівники гуртків оздоровчого напрямку ПНЗ і ЗНЗ Харківської області	травень 2017-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
1.3. Обласний науково-практичний семінар для директорів позашкільних навчальних закладів за темою «Духовні витоки виховного процесу в позашкільному навчальному закладі»	директори ПНЗ Харківської області	листопад 2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.4. Тематичні заняття на курсах підвищення кваліфікації, спецкурсах для педпрацівників різних категорій «Духовно-моральне виховання школярів: сутність, проблеми, орієнтири» тощо	слухачі курсів підвищення кваліфікації	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.5. Обласні методичні заходи, спрямовані на підвищення компетентності педагогів із питань викладання курсів морально-духовного спрямування, морально-духовного і гуманістичного виховання	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
2. Заходи обласного рівня для педагогів професійно-технічних навчальних закладів			
2.1. Обласний семінар-практикум «Розвиток моральних якостей та загальнолюдських духовних цінностей учнівської молоді ПТНЗ засобами предмета «Людина і світ»	викладачі предмета «Людина і світ» ПТНЗ	травень 2017 р.	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
3. Заходи обласного рівня для дітей дошкільних, учнів загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів			
3.1. Психологічні читання, присвячені актуальним проблемам психологічного супроводу освіти – до Всеукраїнського дня психолога	учні старших класів ЗНЗ, практичні психологи	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
3.2. Організація навчальних і краєзнавчих екскурсій, подорожей рідним краєм тощо	вихованці гуртків, учасники обласних літніх профільних шкіл ХТВ МАНУ	2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської

			обласної ради»
3.3. Організація зустрічей із провідними науковцями Харківщини в межах роботи обласних літніх профільних шкіл ХТВ МАНУ, обласної учнівської науково-практичної конференції ХТВ МАНУ та інших масових заходів	учасники обласних літніх профільних шкіл ХТВ МАНУ, інших масових заходів	2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»
3.4. Участь в обласному зльоті юних краєзнавців – активістів руху учнівської молоді «Моя земля – земля моїх батьків»	вихованці гуртків	2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно-експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»
3.5. Організація та проведення обласного етапу всеукраїнських конкурсів: <ul style="list-style-type: none"> ▪ I (обласний) відбірковий етап Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста»; ▪ заочний відбірковий тур II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу «Земля – наш спільний дім»; ▪ обласний (відбірковий) етап Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів 	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	лютий 2017-2018 лютий 2017-2018 березень 2017-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
4. Заходи обласного рівня для учнів професійно-технічних навчальних закладів			
4.1. Організаційно-методичний супровід щорічних обласних оглядів-конкурсів художньої самодіяльності серед професійно-технічних навчальних закладів	Учні та працівники ПТНЗ	2016-2018	Харківський державний будинок художньої та технічної творчості
4.2. Організаційно-методичний супровід щорічних обласних оглядів-конкурсів технічної та декоративно-прикладної творчості серед професійно-технічних навчальних закладів	Учні та працівники ПТНЗ	2016-2018	Харківський державний будинок художньої та технічної творчості
5. Організація та проведення обласних фестивалів, конкурсів серед учнівської молоді			
5.1. Обласний відкритий фестиваль академічного вокалу «Слобожанська камерата»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	листопад 2016 2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
5.2. Обласний відкритий фестиваль дитячої творчості «Жовтий звук»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	листопад 2016 2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»

5.3. Обласна виставка-конкурс «Різдвяна писанка»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	щорічно грудень-січень	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
5.4. Обласний фестиваль хореографічних колективів «У колі друзів», присвячений 55-річчю зі дня заснування народного художнього колективу ансамблю танцю «Щасливе дитинство»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	квітень 2017	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
5.5. Обласний відкритий фестиваль театрів мод «Слобожаночка»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	квітень 2017-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
6. Заходи міського (районного) рівня для педагогів загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів			
6.1. Організація та проведення районних семінарів, методичних студій з питань морально-духовного виховання	педагогічні працівники ЗНЗ	2016-2018	Р(М)МК(Ц)
6.2. Організаційно-методичний супровід районного етапу дитячих і учнівських конкурсів, фестивалів, акцій, проектів тощо морального спрямування	педагогічні працівники ЗНЗ	2016-2018	Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
7. Заходи міського (районного) рівня для учнів ЗНЗ, ПНЗ			
7.1. Проведення в межах «Фестивальної весни» Харківської міської організації учнівського самоврядування: - фестивалю організацій учнівського самоврядування «Запали свою зірку»; - вернісажу ідей «Марафон унікальних справ ХМОУС»; - кінофестивалю дитячих авторських фільмів; - театрального фестивалю; - фестивалю шкільних ЗМІ; - дебатного турніру шкільної ліги	учні ЗНЗ, ПНЗ м. Харкова	грудень, 2016-2018 січень 2017-2018 квітень 2017-2018	Департамент освіти Харківської міської ради
7.2. Запровадження курсів духовно-морального спрямування, курсу «Православна культура Слобожанщини» у 5-11 класах загальноосвітніх навчальних закладів	учні ЗНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», місцеві органи управління освітою, керівники навчальних закладів
7.3. Позакласна робота за програмою «Сімейні цінності»	учні ЗНЗ району (міста)	2016-2018	місцеві органи управління освітою, керівники навчальних закладів

III. Правове, превентивне виховання, формування здорового способу життя

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
1. Заходи обласного рівня для педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів			
<p>1.1. Навчальні заняття для педагогічних працівників (відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») за темами:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Формування здоров'ябережувальної компетентності учасників навчально-виховного процесу»; ▪ «Психологічні аспекти превентивного виховання»; ▪ «Психологічний супровід дітей «групи ризику» (гіперактивних, агресивних, тривожних)»; ▪ «Психологічні аспекти соціально-небезпечних явищ у дитячому середовищі»; ▪ «Абілітація та психосоціальна корекція дітей з ускладненою поведінкою»; ▪ «Основи психологічної реабілітації дітей з посттравматичними розладами»; ▪ «Психологічні основи кар'єрного проектування та самовизначення старшокласників» 	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	протягом 2016/2017 навчального року	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<p>1.2. Навчання педагогічних працівників на спецкурсах із питань упровадження в загальноосвітніх навчальних закладах превентивних освітніх програм «Захисти себе від ВІЛ», «Дорослішай на здоров'я», «Сімейні цінності», «Сімейна розмова» на засадах розвитку життєвих навичок</p>	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ	відповідно до замовлень Р(М)В(У)О	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<p>1.3. Діяльність ТТК педагогічних працівників Харківської області за темами:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Розробка інструментарію визначення рівнів сформованості ключових компетентностей учнів початкової школи»; ▪ «Упровадження ідей освіти для сталого розвитку в дошкільних навчальних закладах Харківської області»; ▪ «Корекційно-розвивальна робота з дітьми з різними порушеннями розвитку»; ▪ «Діагностичний напрям роботи в професійній діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу» 	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ	згідно з планом роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
<p>1.4. Обласний семінар для керівників гуртків оздоровчого напрямку за темою «Напрями роботи позашкільного навчального закладу влітку. Оздоровлення дітей засобами декоративно-прикладного мистецтва»</p>	керівники гуртків оздоровчого напрямку	травень 2017	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
<p>1.5. Обласний науково-практичний семінар для директорів позашкільних навчальних закладів за темою «Позашкільний навчальний заклад як центр соціальної адаптації дітей»</p>	директори ПНЗ Харківської області	листопад 2017	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
1.6. Регіональна тематична виставка ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття». Тема «Якісна превентивна освіта: практичний досвід»	педагогічні працівники ЗНЗ	2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» Р(М)МК(Ц)
1.7. Видання журналу «Джерело педагогічних інновацій» за темою «Якість превентивної освіти: теорія, методика, практика»	педагогічні працівники ЗНЗ	2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.8. Вебінари з обміну досвідом педагогів-тренерів превентивних освітніх програм	педагоги-тренери превентивних освітніх програм	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.9. Цикл семінарів-тренінгів, науково-методичних і науково-практичних семінарів за темою «Якісна превентивна освіта: теорія, досвід, перспективи»	педагогічні працівники ЗНЗ	відповідно до замовлень Р(М)В(У)О	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)МК(Ц)
1.10. Інформаційно-методичні вебінари щодо особливостей упровадження ефективних превентивних виховних технологій, методик	педагогічні працівники ЗНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.11. Виїзні спецкурси-тренінги «Превентивна освіта та формування репродуктивного здоров'я»	класні керівники ЗНЗ	відповідно до замовлень Р(М)В(У)О	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)МК(Ц)
1.12. Адресні навчально-практичні семінари для педагогічних працівників, які впроваджують превентивні виховні технології, методики	педагогічні працівники ЗНЗ	відповідно до замовлень Р(М)В(У)О	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.13. Навчання педагогічних працівників і подальший науково-методичний супровід превентивних освітніх проєктів «Вчимося жити разом» та «7 Кроків назустріч»	педагогічні працівники ЗНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)МК(Ц)
1.14. Дослідно-експериментальна робота за темою «Проектування багаторівневого освітнього середовища навчально-виховного комплексу як умова формування життєвої компетентності вихованців з особливими освітніми потребами»	педагогічні працівники інтернатних закладів	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)МК(Ц)
1.15. Цикл науково-практичних семінарів «Моделювання системи психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного навчального закладу»	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
1.16. Науково-методичний супровід комплексно-цільового проекту «Конфлікти в освіті. Шкільна медіація»	педагогічні працівники ЗНЗ	2016-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1.17. Науково-методичний супровід реалізації освітнього компонента «Профілактика неінфекційних захворювань серед учнівської молоді» Міжнародного проекту Всесвітньої організації охорони здоров'я «Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні»	педагогічні працівники ЗНЗ	протягом 2016-2017 навчального року	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Р(М)МК(Ц)
2. Заходи обласного рівня для педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів			
2.1. Обласна школа передового досвіду «Система просвітницько-профілактичної роботи щодо формування здорового способу життя в умовах ПТНЗ»	соціальні педагоги ПТНЗ	листопад 2016	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.2. Семінар-практикум «Формування здорового способу життя на уроках хімії»	викладачі хімії ПТНЗ	квітень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.3. Обласна школа передового досвіду на тему «Використання методик і розробок тренінгових вправ, складених на підставі інтерактивних форм роботи»	практичні психологи ПТНЗ	червень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.4. Обласний семінар-практикум «Система роботи соціально-психологічної служби щодо профілактики негативних явищ в учнівському середовищі»	практичні психологи ПТНЗ	жовтень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
2.5. Обласний семінар-практикум «Сучасні підходи до організації роботи соціальної служби ПТНЗ щодо профілактично-просвітницьких заходів»	соціальні педагоги ПТНЗ	жовтень 2017	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
3. Заходи обласного рівня для дітей дошкільних, учнів загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів			
3.1. Обласна акція «Молодь за здоровий спосіб життя»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	листопад 2016	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
3.2. Свято дитячої творчості «Жива вода – Дельта»	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	квітень 2017-2018	КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
3.3. Організація, науково-методичний супровід і проведення фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я»	учні ЗНЗ Харківської області	лютий-червень 2017-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
3.4. Організація, науково-методичний супровід і проведення обласного фестивалю «Світ медіації»	учні ЗНЗ Харківської області	протягом 2017-2018	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
3.5. Залучення до навчання в гуртках дітей пільгових категорій, дітей внутрішньо переміщених осіб	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	щорічно 2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно- експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради»
3.6. Залучення учнівської молоді до науково-дослідницької діяльності валеологічного та екологічного спрямування в межах роботи Харківського територіального відділення Малої академії наук України	учні ЗНЗ, ПНЗ Харківської області	щорічно 2016-2018	КЗ «Харківський центр дослідно- експериментальної діяльності «Будинок учителя» Харківської обласної ради
4. Заходи обласного рівня для учнів професійно-технічних навчальних закладів			
4.1. Упровадження програми профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді «Будуємо майбутнє разом»	учні ПТНЗ	листопад 2016 року	Науково-методичний центр професійно- технічної освіти Харківської області
4.2. Організація та проведення досліджень: <ul style="list-style-type: none"> ▪ щодо схильності учнів до шкідливих звичок; ▪ вивчення стану агресії учнів; 	учні ПТНЗ	протягом терміну реалізації	Науково-методичний центр професійно- технічної освіти

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
<ul style="list-style-type: none"> ▪ виявлення акцентуації характеру; ▪ «Правова обізнаність: правопорушення та відповідальність»; ▪ вивчення обізнаності молоді щодо поширення венеричних захворювань і ВІЛ-інфекції 		проекту	Харківської області
4.3. Проведення тренінгових занять: <ul style="list-style-type: none"> ▪ щодо подолання шкідливих звичок «Це мій вибір»; ▪ «Профілактика ризикованої поведінки і ВІЛ/СНІДу» 	учні ПТНЗ	протягом терміну реалізації проекту	Науково-методичний центр професійно-технічної освіти Харківської області
5. Заходи міського (районного) рівня для педагогічних працівників навчальних закладів			
5.1. Створення районних (міських) банків ефективних виховних технологій, методик превентивного виховання, які використовуються в навчальних закладах, узагальнення й поширення ефективного досвіду	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ, ПНЗ	Січень 2017	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
5.2. Упровадження превентивних освітніх програм «Захисти себе від ВІЛ», «Дорослішай на здоров'я», «Сімейні цінності», «Сімейна розмова» в загальноосвітніх навчальних закладах, охоплення якнайбільшої кількості учнівської молоді навчанням за освітніми превентивними програмами	педагогічні працівники ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
5.3. Реалізація превентивних освітніх проектів «Вчимося жити разом» та «7 кроків назустріч»	педагогічні працівники ДНЗ, ЗНЗ	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
5.4. Моніторинг результатів упровадження превентивних проектів	керівники ДНЗ, ЗНЗ, методисти, психологи РМ(М)К(Ц)	2016-2018	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів
6. Заходи міського (районного) рівня для учнів загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів			
6.1. Проведення I (районного/міського) етапу фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я» та участь команд-переможниць I (районного/міського) етапу в II (регіональному) етапі	учні ЗНЗ, ПНЗ	щорічно	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц),

Зміст роботи	Учасники	Термін	Відповідальні
			керівники навчальних закладів
6.2. Організація заходів правової тематики спільно з органами юстиції, судами, відповідними вищими навчальними закладами; участь у «тижні права»	учні ЗНЗ, ПНЗ	2016-2018 щорічно, грудень	місцеві органи управління освітою, Р(М)МК(Ц), керівники навчальних закладів